

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p> <p style="text-align: center;">«ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>203 Садівництво, плодощовочівництво та виноградарство</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 4-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>3 кредити</u> Назва кафедри: <u>Охорони праці та біотехнічних систем в тваринництві</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.т.н., доц. Твердохліб Ігор Вікторович
Контактна інформація лектора (e-mail)	igor@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Охорона праці та безпека життєдіяльності» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 90 год.: лекції - 16 год.; практичні заняття - 14 год., самостійна робота - 60 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані зі шкільної програми та дисципліни «Загальні правові засади та академічна доброчесність».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисципліни «Землеробство» та при проходженні навчальної та виробничої практики.

Призначення навчальної дисципліни.

Людина та її здоров'я є найбільшою цінністю держави, яка докладає чимало зусиль для створення умов безпечної життєдіяльності всього населення України. Дисципліна «Охорона праці та безпека життєдіяльності» встановлює зміст регулювання зв'язків між природою та людиною, та між людиною, машиною та навколишнім середовищем в процесі виробництва.

Навчальна дисципліна «Охорона праці та безпека життєдіяльності» формує знання, уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця з садівництва та виноградарства.

Мета вивчення навчальної дисципліни.

Мета навчання – це формування у здобувачів умінь та компетентностей щодо створення безпечних умов діяльності та життя, опанування принципів гармонійного розвитку особистості та сталого розвитку суспільства, вивчення впливу на людину зовнішніх та внутрішніх факторів у всіх сферах її життєдіяльності.

Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни полягає у тому, щоб навчити здобувачів вищої освіти аналізувати та оцінювати небезпечні ситуації та покращити організаційно-правову діяльність адміністрації з питань безпеки праці, виявляти умови позитивного та негативного впливу на життєдіяльність та здоров'я людини зовнішніх та внутрішніх факторів, обґрунтовувати оптимальні умови та принципи життя.

Прогнозувати вплив змін параметрів середовища існування на життєдіяльність.

Грамотно діяти під час надзвичайних ситуацій та при наявності небезпечних факторів у повсякденній діяльності.

Аналізувати вплив умов праці на захворювання та травматизм.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕНІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти такими програмними компетентностями:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві, плодоовочівництві та виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН 16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів вищої освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Вступ. Основні положення курсу	2		4
2	Основні поняття та визначення безпеки життєдіяльності.	2		4
3	Психофізіологічні особливості людини та безпека життєдіяльності.		2	4
4	Середовище життєдіяльності людини	2		4
5	Раціональне та здорове харчування.		2	4
6	Небезпеки в сучасному урбанізованому середовищі	2		4
7	Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини.		2	4
8	Захист населення у надзвичайних ситуаціях і ліквідація їх наслідків	2		4
9	Навчання, інструктажі та перевірка знань з охорони праці		2	4
10	Вступ. Теоретичні основи та правові питання охорони праці	2		4
11	Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань на виробництві		2	4
12	Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Освітлення виробничих приміщень	2		4
13	Правила надання домедичної допомоги		2	4
14	Основи техніки безпеки. Пожежна безпека	2		4
15	Вивчення, вибір та розрахунок потреби засобів індивідуального захисту		2	4
Разом		16	14	60

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання або містять проблемні аспекти теоретичного та практичного характеру.

Виконання самостійної роботи з дисципліни здобувачами здійснюється під час виконання окремих завдань на практичних заняттях, вирішенні тестових завдань та виконанні індивідуального завдання.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1.	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	30	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
2.	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами, опрацювання першоджерел)	15	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, вирішення ситуаційних задач, обговорення проблемних питань
3.	Індивідуальне завдання	10	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4.	Підготовка до контрольних заходів	5	2 рази на семестр	Тестування
Разом		60		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Березуцький В. В. та ін. Основи професійної безпеки та здоров'я людини : підручник. Харків: НТУ ХПІ, 2018. 553 с.
2. Желібо Є. П., Завіруха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. 8-е вид. Київ. Каравелла, 2018. 264 с.
3. Запорожець О. І. та ін. Безпека життєдіяльності : підручник. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 448 с.
4. Запорожець О. І. та ін. Основи охорони праці : підручник. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 264 с.

5. Омелянов О. М., Спірін А. В., Твердохліб І. В. Безпека праці та життєдіяльності : навч. посіб. Вінниця : ВНАУ, 2020. 334 с.
6. Пожарова О. В. Охорона праці : навч. посіб. Одеса, 2022. 86 с.

Додаткова література

1. Вайда Т. С. Долікарська допомога: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 874 с.
2. Вахонєва Т. М. Основи охорони праці в Україні : навч. посіб. Київ : Дакор, 2019. 508 с.
3. Желібо Є. П., Сагайдак І. С. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. Унт державної фіскальної служби України. Ірпінь, 2020. 256 с.
4. Мелех Л. В. Безпека життєдіяльності та охорона праці : навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 219 с.
5. Пістун І. П., Березовська О. Г., Трунова І. О., Трач А. Ю., Березовський А. П. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи) : навч. посіб / за ред. І. П. Пістуна. Львів : «Тріада плюс», 2011. 648 с.
6. Пістун І. П., Стець Р. Є., Трунова І. О. Охорона праці в галузі машинобудування : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2011. 557 с.
7. Рудницький Б. О., Спірін А. В., Омелянов О. М., Твердохліб І. В. Оцінка впливу вібрації та шуму на працівників АПК та його профілактика. *Вібрації в техніці та технологіях*. №1 (81), 2016. С. 62–66.
8. Рудницький Б. О., Спірін А. В., Омелянов О. М., Твердохліб І. В. Атестація робочих місць – важливий фактор безпеки сільськогосподарського виробництва. *Техніка, енергетика, транспорт АПК*. №2 (90). 2015. С. 33–36.
9. Спірін А. В., Цуркан О. В., Твердохліб І. В., Борисюк Д. В. Вплив вібрації на ергономічні показники виробничого процесу. *Вібрації в техніці та технологіях*. 2023. № 1 (108). С. 45–56.
10. Спірін А. В., Цуркан О. В., Твердохліб І. В., Борисюк Д. В. Ергономічні аспекти охорони праці в сільському господарстві. *Техніка, енергетика, транспорт АПК*. 2022. № 1 (116). С. 41–50.
11. Твердохліб І. В., Борисюк Д. В., Спірін А. В., Присяжнюк Д. В. Шум як ергономічний фактор виробничого процесу. *Наукові праці ВНТУ*. 2023. № 4. С. 159–168.
12. Яремко З. М., Тимошук С. В., Писаревська С. В., Стельмахович О. Б. Охорона праці : навч. посібник за ред. проф. З. М. Яремка. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 430 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба України з питань праці. URL: <http://dsp.gov.ua>
2. Безпека життєдіяльності та охорона праці. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/064659a3-311c-4355-b1c4-47647cc9038c/content>
3. Безпека життєдіяльності та охорона праці. URL: <https://lib.sumdu.edu.ua/library/DocumentDescription?docid=USH.6029508>

4. Кодекс законів про працю України. Закон України від 10.12.1971. No 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#>

5. Про охорону праці. Закон України від 14.10.1992 р. No 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694>

6. Кодекс цивільного захисту України. Закон України від 02.10.2012 р. No 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60 % підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10 % за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30 % підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	8
2	Участь у роботі на практичних заняттях	8
3	Виконання домашніх завдань	7
4	Самостійна робота, індивідуальні та групові творчі завдання (виконання, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	7
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	8
6	Участь у роботі на практичних заняттях	8
7	Виконання домашніх завдань	7
8	Самостійна робота, індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	7
Всього за атестацію 2		30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела

інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни